

V Ý R O Č N Á S P R Á V A

za účtovné obdobie 1.1.2014 – 31.12.2014

Obchodné meno (názov) účtovnej jednotky:

Poľnohospodárske družstvo podielnikov Veľké Kostoľany

Sídlo účtovnej jednotky:

Družstevná 486, 922 07 Veľké Kostoľany

Vyhotovená dňa: 11.03. 2015

Podpis člena štatutárneho
orgánu účtovnej jednotky:

Schválená dňa:

.....

Podpis osoby zodpovednej za
vyhotovenie výročnej správy

.....

O B S A H

I. Analýza stavu a vývoja finančných a nefinančných ukazovateľov	str.	3
1. Úvod	str.	3
2. Pôsobenie vonkajších vplyvov	str.	3
2.1. Počasie	str.	3
2.2. Podpora štátu	str.	4
3. Pohľadávky a záväzky	str.	4
3.1. Pohľadávky	str.	4
3.2. Záväzky	str.	5
4. Obstaranie dlhodobého majetku	str.	6
5. Výsledok hospodárenia	str.	7
5.1. Hodnota hospodárskeho výsledku	str.	7
5.2. Nákladová časť	str.	7
5.3. Výnosová časť	str.	9
6. Výsledky stredísk	str.	10
6.1. Rastlinná výroba	str.	11
6.2. Živočíšna výroba	str.	13
6.3. Činnosť technického úseku	str.	14
7. Členská základňa	str.	14
II. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	str.	15
III. Návrh na usporiadanie výsledku hospodárenia	str.	15
IV. Udalosti po skončení účtovného obdobia	str.	15
V. Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja	str.	15
VI. Nadobúdanie finančného majetku podľa § 22 o účtovníctve	str.	15
VII. Údaje podľa osobitných predpisov (z. 34/2002 Zb.)	str.	15
VIII. Existencia organizačnej zložky v zahraničí	str.	15
IX. Emitovanie cenných papierov pre obchodovanie na regulovanom trhu	str.	15

I. Analýza stavu a vývoja finančných a nefinančných ukazovateľov

1. Ú v o d

Obsah výročnej správy rozširuje, vysvetľuje, objasňuje a hodnotí číselné výsledky účtovného obdobia a účtovnej závierky. Je určený pre členov PDP Veľké Kostoľany, tvorí významnú zložku programu rokovania výročnej členskej schôdze, ktorá prerokuje účtovnú závierku účtovného obdobia a vysporiada výsledok hospodárenia účtovnej jednotky.

2. Pôsobenie vonkajších vplyvov

2.1. Počasie

Úvodné riadky bilancovania celoročných udalostí, údajov, zmien a výsledkov, otvára oblasť, ktorá kardinálne rozhoduje a zasahuje do efektívnosti každej technologickej činnosti v procese získavania poľnohospodárskej produkcie z pôdy.

V posledných rokoch pozorovania atmosferických dejov na našom území sa zaznamenávajú atypické prejavy poveternostných prvkov a bolo tomu tak aj v skončenom roku. Zápisy meteorológov uvádzajú, že zimné obdobie rokov 2013 – 2014 trpelo nedostatkom zrážok na väčšine územia Slovenska. Piešťany tak mohli zužitkovať iba 57% úhrnu dlhodobého priemeru zrážok za zimné mesiace december až február. Zimný charakter obdobia nepriniesla tiež druhá atmosferická veličina, a to teplota, ktorá nedosahovala hodnoty súvisiace so zimou. Po vyhodnotení a porovnaní nameraných údajov, bola zima označená ako suchá a teplá, vzhľadom na nadpriemerne teplý január a február. Rovnaký trend počasia zo zimných mesiacov pokračoval aj v jarnom období. Zvlášť marec vynikal nadpriemernými teplotami, slnečným svitom a ustáleným charakterom počasia. Teplotne nadpriemerne dopadol tiež apríl. Doterajší priebeh počasia podporil premnoženie malých hlodavcov, v prvom rade hraboša poľného, ktorého populácie nadobudli obrovskú početnosť najmä v Trnavskej oblasti a v mesiacoch máj a jún, pestovatelia poľných plodín poukazovali na kalamitné premnoženie hraboša, neúčinné chemické prostriedky a legislatívne prekážky v boji s týmto škodcom. Žatevné práce na napadnutých plochách začali v skorších termínoch a obrovskými škodami na produkciách a zvýšenými nákladmi na chemické zásahy voči týmto húževnatým živočíchom.

Extrém prejavu počasia zimy a prvého polroka, vystriedal ďalší extrém od polovice júla do polovice decembra, hoci teplotne bez zmeny. Neustále boli prekonávané teplotné rekordy svojimi nadpriemernými hodnotami, ale nastúpilo a dlhodobo sa udržalo daždivé počasie, ktoré bolo tak intenzívne, že žatevné práce v stredných a vyšších polohách sa končili až s mesačným oneskorením. Zväz obilninárov uvádza, že niektorí pestovatelia na severovýchode končili zber obilnín prvý novembrový týždeň, a to za použitia špeciálnej techniky – pásových kombajnov.

Namerané teploty vzduchu v jesennom období vo všetkých oblastiach Slovenska, či už nížinných, podhorských alebo vysokohorských, výrazne prevyšovali priemerné teploty tohto obdobia, a tak jeseň roka 2014 bola označená ako najteplejšia jeseň na Slovensku od roku 1931. Vplyv poveternostných prvkov v skončenom roku na výšku produkcie poľných kultúr bol hodnotený ako pozitívny účinok, ale s negatívnym dopadom na kvalitu produkcie.

2.2. Podpora štátu

Vstup podporných mechanizmov štátu a európskej pomoci v roku 2014, bol súčasťou nového programového obdobia rokov 2014 – 2020. Vzhľadom na neschválenie obsahu zmenených pravidiel spoločnej poľnohospodárskej politiky štruktúrami Európskej únie, hospodársky rok prebiehal v režime prechodného obdobia. Štátna podpora dosiahla najnižšie hodnoty v doterajšom dotačnom systéme. Európska časť pomoci uplatňovala nariadenia o krátení platieb v súvislosti s finančnou disciplínou a zároveň zvyšovala objemy v dôsledku dorovnávaní výšky platieb starých a nových členských krajín.

V rámci schém priamej podpory družstvo podalo Jednotnú žiadosť na rok 2014 a žiadosť na veľké dobytkie jednotky. Rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry so sídlom Dobrovičova 12, Bratislava, schválilo poskytnutie podpory formou jednotnej platby na plochu, platby na dojnice, osobitnej platby na cukor a formou úhrady finančnej disciplíny, vo vyhlásených sadzbách, s konkrétnou výškou peňažných prostriedkov. Žiadosti na veľké dobytkie jednotky platobná agentúra tiež schválila ale vzhľadom na stanovenú hodnotu sadzby za veľkú dobytkiu jednotku v nulovej výške, tento titul, rovnako ako v predchádzajúcom roku, nepriniesol žiaden príjem.

Medziročné vyhodnotenie schém priamej podpory pre pôdohospodárstvo, rozvoj vidieka a rybné hospodárstvo v našom podniku, ukazuje na priaznivejšiu výšku podpory v skončenom roku, s objemom 360.010 €, oproti roku 2013, v ktorom dotačné mechanizmy umožnili získať výnos v sume 317.158 €.

3. Pohľadávky a záväzky

Analýza salda dlžníkov a veriteľov sa uskutočňuje aj v priebehu účtovného obdobia v závislosti od uváženia účtovnej jednotky, avšak koncoročná bilancia pohľadávok a záväzkov má širší okruh dôležitosti, ide nielen o sumy peňažných prostriedkov na príjmovej a výdajovej strane, ale hlavne o vplyv v procese daňových povinností a súvislostí.

Lehota splatnosti konkrétneho obchodného prípadu patrí k najdôležitejším prvkom pri dojednávani jednotlivých obchodov. Už dlhé časové obdobie pracujeme v režime menej vhodných podmienok pre prvovýrobcov v poľnohospodárstve, ktoré uvádzajú kratšie alebo presne určené lehoty na zaplatenie záväzkov, ale dlhšie časové obdobie na príjem peňazí za pohľadávky od našich odberateľov.

Vyrovnanie vzniknutých obchodných záväzkov realizujeme najmä peňažnými prostriedkami, ale využívame tiež barterové vyrovnanie prostredníctvom rastlinných komodít alebo službami našimi technickými prostriedkami a obchodný vzťah sa potom ukončuje vzájomným započítaním záväzku a pohľadávky.

3.1. Pohľadávky

Účtovná závierka skončeného roka eviduje iba krátkodobé pohľadávky, ktoré vznikli v oblasti obchodného styku, ďalšie vznikli s plnením povinností voči daňovému úradu a minimálny objem pohľadávok je definovaný ako iné pohľadávky. Koncoročná výška uvedených druhov pohľadávok dosiahla sumu 336.823 € po zohľadnení opravných položiek. Opakovane dominantnú úlohu predstavujú pohľadávky z obchodného styku, v objeme 316.502 €, čo znamená 70% podiel zostatku pohľadávok z obchodného styku predchádzajúceho roka – 450.170 €. Daňová pohľadávka uvádza preplatok na preddavkoch na

daň z príjmov, v čiastke 20.033 €. Kategória iné pohľadávky s hodnotou 288 €, uzatvára krátkodobé pohľadávky.

Pohľadávky v tohtoročnej bilancii, v sume 336.823 €, významným spôsobom znižujú aktíva podniku – dosiahli iba 74 % úrovne roka predchádzajúceho = 454.151 €.

Významné pohľadávky ku koncu účtovného obdobia (€):

A. Rastlinná výroba:

Považský cukor a.s., Trenčianska Teplá, za cukrovú repu	=	110.304 €
Slovenské cukrovary a.s., Sereď, za cukrovú repu	=	7.587 €
Sempol spol. s.r.o. Bratislava, za osivovú kukuricu	=	142.083 €

B. Živočíšna výroba:

- Rajo a.s. Bratislava, za kravské mlieko	=	37.841 €
- Henrich Ravas, Rybky za kravy	=	4.001 €

3.2. Závazky

Účtovné prípady analyzovaného roka naplnili číselnými údajmi rovnaké kategórie záväzkov ako rok predchádzajúci. Zostatky účtov teda uvádzajú dlhodobé záväzky, bankové úvery, krátkodobé záväzky a rezervy. Numerická charakteristika spomenutých účtov však už nie je zhodná. Zaznamenali sme nárast súboru záväzkov o 77.817 € - podielovo predstavuje zvýšenie o 15%, oproti vlnajšiemu roku. Koncoročný zostatok r. 2013 = 534.235 €, sa premenil na hodnotu 612.052 € v r. 2014. Posun rastu záväzkov ovplyvnil novootvorený dlhodobý úver na nákup poľnohospodárskej pôdy, v sume 300.000 €, so sedemročnou lehotou splatnosti, ktorý podnik zúčtoval v mesiaci september 2014, čo je teda aj určujúci faktor rastu záväzkov.

Dlhodobé záväzky sa opakovane tvoria záväzkami zo sociálneho fondu, z transformačných procesov a z odloženého daňového záväzku. Výsledná hodnota – v sume 90.259 €, sa nepatrne odlišuje od úhrnu dlhodobých záväzkov roka predchádzajúceho r. 2013 = 90.098 €.

Bankové úvery zaznamenali najvýraznejšiu zmenu v medziročnom hodnotení. Zostatok úveru v sume 13.895 € z r. 2013, vzrástol na koncoročný zostatok uvedeného nového úveru na nákup poľnohospodárskej pôdy družstvom, na hodnotu 280.000 €.

Krátkodobé záväzky obsahovo zaznamenávajú rovnakú škálu položiek a zároveň zostali druhovo najpočetnejšie. Výslednú hodnotu vykazujú záväzky z obchodného styku, záväzky voči spoločníkom, zamestnancom a zo sociálneho poistenia, daňové záväzky a iné záväzky. Spoločný zostatok krátkodobých záväzkov má tendenciu poklesu, tak ako evidujeme pri krátkodobých pohľadávkach. Suma krátkodobých záväzkov sa znížila na menej ako polovicu čiastky 384.268 € v r. 2013, na objem 184.947 €, čo v podielovom vyjadrení znamená 48%. Rozhodujúci vplyv zníženia priniesli záväzky z obchodného styku (↓ o 99.928 €), ktoré dosiahli 44% roka predchádzajúceho (– r. 2013 = 179.656 €), r. 2014 = 79.728 € a daňové záväzky (↓ o 71.207 €), ktoré sa redukovali v súvislosti s prenesením daňovej povinnosti pri dani z pridanej hodnoty. Minuloročný stav daňových záväzkov v sume 78.581 €, klesol na sumu 7.374 € v tomto roku. Nižšie objemy záväzkov priniesla aj skupina záväzkov voči zamestnancom, spoločníkom a voči sociálnemu poisteniu, ktorých spoločná výška 97.343 €, dosiahla 78% koncoročnej hodnoty roka 2013 (125.463 €). Poslednou veličinou v kategórii

krátkodobých záväzkov, sú iné záväzky. Zostatok aktuálneho roka = 552 €, je takmer zhodný s rokom predchádzajúcim, r. 2013 = 569 €.

Rezervy vyjadrujú záväzky plynúce z nákladov skončeného roka, ale ich vyrovnanie sa uskutoční v budúcnosti krátkodobej alebo dlhodobej. Obsahovo má táto položka ustálený charakter nakoľko náklady patria do rovnakej skupiny nákladov ako roky minulé. Podľa vzťahu k ich charakteru, evidujeme zákonné rezervy vo výške 36.469 € (r. 2013 = 28.704 €), ktoré vytvorila rezerva na nevyčerpanú dovolenku a rezerva na audítorské služby. Skupinu ostatných rezerv naplnila rezerva na úhradu nájomného za prenájom poľnohospodárskej pôdy pre vlastníkov pôdy a rezerva na poplatok za odber podzemnej vody, so spoločným koncoročným zostatkom 20.327 €, (r. 2013 = 17.270). Medziročne položka rezerv vzrástla z čiastky 45.974 € v r. 2013, na sumu 56.796 € (↑ o 23%), v súvislosti s rastom rezervy na nevyčerpanú dovolenku.

Záverečná analýza o stave a vývoji záväzkov v koncoročnej bilancii ukazuje na medziročný rast záväzkov, zo sumy 534.235 € v r. 2013, na konečný stav 612.052 € v roku 2014. Navýšenie záväzkov je spojené s otvorením nového úveru na nákup pôdy a spolu s dlhodobými záväzkami sa podieľajú 53% na koncoročnom zostatku všetkých záväzkov. Záväzky do jedného roka splatnosti, zvlášť záväzky z obchodného styku, sa redukovali významným spôsobom - a tvoria 47% podiel na sumári zostatku záväzkov, čím tak prispeli k optimálnemu režimu záväzkových vzťahov podniku.

4. Obstaranie dlhodobého majetku.

Výdavky účtovnej jednotky sa vyznačujú širokým pásmom rôznorodosti. Časť z nich, či už v menšej alebo významnejšej miere, sa zhodnocuje v investičnom okruhu pri obstarávaní dlhodobého hmotného a nehmotného majetku. Obdobie hodnoteného roka sa primárne vyznačovalo nákupom poľnohospodárskej pôdy, na ktorej družstvo hospodári, čím sa naplňal schválený zámer vlastníť časť ornej pôdy družstvom. Na tento účel – teda nákup poľnohospodárskej pôdy družstvo využilo okrem vlastných peňažných prostriedkov, aj cudzie zdroje, vo forme špeciálneho produktu, ktorým je dlhodobý úver slúžiaci výlučne na nákup poľnohospodárskej pôdy poskytovaný Slovenskou záručnou a rozvojovou bankou a.s., Bratislava. Získali sme úver vo forme refundácie už vynaložených nákladov na nákup poľnohospodárskej pôdy vo výške 300.000 €, so splatnosťou sedem rokov. Ďalší majetok sme obstarali prostredníctvom svojich peňažných prostriedkov a vlastnou činnosťou = aktivácia zvierat základného stáda hovädzieho dobytku – kravy. Uvedené formy obstarávania nazhromaždili výslednú čiastku vo výške 783.881 €. Rozhodujúca časť preinvestovanej sumy - 631.157 € (81%), poslúžila na nákup poľnohospodárskej pôdy. Nákupom družstvo získalo aj stroje, prístroje a zariadenia, v spoločnej hodnote 73.890 € (čistička zrnín do pozberovej linky, zariadenie na hĺbkové kyprenie pôdy, obracač krmovín). Aktivácia mladých zvierat prispela k nárastu investičnej činnosti vo výške 78.834 €.

Medziročné porovnanie investičných aktivít účtovnej jednotky ukazuje jednoznačne na úspešnosť hodnoteného roka. Náklady na obstaranie investícií v predchádzajúcom roku 2013 v sume 341.214 €, dosiahli menej ako polovicu tohtoročnej hodnoty (r. 2014 = 783.881 €).

5. Výsledok hospodárenia

Určujúce prvky zabezpečujúce predmet podnikania účtovnej jednotky nadobudli nasledovný obsah a rozsah:

	r. 2014	r. 2013
- výmera užívanej poľnohospodárskej pôdy (ha)	1310,64	1311,87
- priemerný počet zamestnancov (osoby)	37	38
- početnosť stavov hovädzieho dobytká (ks)	313	315

5.1. Hodnota výsledku hospodárenia

Informácie čerpané z uzavretých účtovných kníh majú svoju ustálenú formu, postup a podobu. Prinášajú údaje najmä o majetku, peňažných prostriedkoch, záväzkoch, výnosoch a nákladoch, o daňových povinnostiach, o dosiahnutých výsledkoch v sledovaných činnostiach. Prvoradý záujem je venovaný výsledkovým účtom, ktoré informujú o výsledku hospodárenia skončeného obdobia. Hodnotený rok deklaruje vyššie zostatky výnosových účtov oproti nižším zostatkom účtov nákladových, a teda vytvára sa tak kladný rozdiel, všeobecne pomenovaný ako zisk. Kumulatívna suma výnosov roka 2014 – 2.370.635 €, medziročne poklesla o 84.381 € (↓ o 3,4%). Výnosy v predchádzajúcom roku dosiahli 2.455.016 €. Súbor nákladov vytvoril tiež nižšiu sumu oproti minuloročným údajom. Náklady roka 2013, v objeme 2.384.250 €, klesli na objem 2.340.217 € v roku 2014 (↓ o 2%). Posledná informácia z uvedených hodnôt predstavuje výsledok hospodárenia skončeného účtovného obdobia, ktorý má rovnakú tendenciu znižovania číselného stavu ako náklady a výnosy. Aktuálny výsledok – zisk po zdanení, v sume 30.418 €, má oproti predchádzajúcemu roku menší objem o 40.348 € (zisk v r. 2013 = 70.766 €).

5.2 Nákladová časť

Skončené účtovné obdobie prinieslo nový poznatok z priebehu, vývoja, tvorby a výsledku jednotlivých položiek nákladov. Zaznamenali sme prerušenie neustáleho rastu nákladových prvkov voči predchádzajúcemu obdobiu, aj keď nie pri každej položke a rovnakým podielom, ale celková hodnota nákladov analyzovaného roka sa redukovala o 44.033 €. Náklady roka 2014 dosiahli 98% úrovne roka 2013. Analýza ukazuje, že 58% nákladov tohtoročnej bilancie obmedzilo svoje ročné zostatky, v porovnaní s rokom minulým. Najvýraznejšiu odchýlku generovali odpisy hmotného majetku v čiastke 58.594 €, ktoré sa znížili o 17%. Zostávajúca časť nákladov zostala v rastovom režime minulých období, s navýšením v rozmedzí 1 až 38%. Hlavným druhom nákladov tejto skupiny sú služby, ktoré prevýšili hodnotu predchádzajúceho roka o 15.669 €.

Rozhodujúci, takmer úplný objem nákladov, vzniká v oblasti hospodárskej činnosti vo výške 99,3%. Doplnujúcu funkciu v tvorbe nákladov predstavujú náklady na finančnú činnosť a náklady na daň z príjmov (0,7%).

Obsahové vymedzenie skupín nákladov:

- spotreba materiálu a energie – združuje veľmi rozmanité a základné zastúpenie položiek nákladov pre zabezpečenie výrobných procesov. Suma nákladov – 1.046.452 €, naplnila 44% objemu všetkých nákladov skončeného roka. Medziročná úroveň nevykazuje závažnú odchýlku – pokles nákladov o 9.556 €, vyjadruje 1% konečného stavu roka 2013,

- služby - súbor s najväčším rozsahom analytických účtov, účtovných prípadov a s rastovým charakterom. Minuloročný súhrn vo výške 291.136 €, vzrástol o 5 percentuálnych bodov na sumu 306.805 €. Vyššie výdavky sa spotrebovali na ostatné poľné práce v objeme 7.893 €, na služby pre rastlinnú výrobu vo výške 4.392 € a nájomné za prenájom poľnohospodárskej pôdy prerástlo rok predchádzajúci o 3.710 €. Úsporu nákladov zaznamenali opravy, v hodnote 12.256 €, ako jediná významná položka služieb,

- osobné náklady – úzko zameraná frakcia nákladov sformovaná zo mzdových nákladov pre zamestnancov, z nákladov na sociálne poistenie a doplnkové sociálne poistenie, nákladov na sociálny fond a odmeny pre členov orgánov družstva, so značným vplyvom na celkové náklady. Konečný stav tohto súboru nákladov v čiastke 562.656 €, má 24% podiel na všetkých nákladoch analyzovaného roka. Osobné náklady rástli jednoperceným tempom a hodnotu roka predchádzajúceho (r. 2013 = 555.414 €), prevýšili o 7.242 €,

- odpisy k dlhodobému nehmotnému a hmotnému majetku – stály a špecifický druh nákladov s úzkym zameraním ale závažným pôsobením v množine nákladov. V súvislosti so zmenou odpisových skupín a dĺžkou odpisov účinnou od roku 2010, sa táto zmena v roku 2014 prejavila aj reálne vo výške odpisov. Celkový úhrn odpisov v čiastke 283.230 € má kardinálny dosah na redukciu nákladov analyzovaného roka. Medziročný rozdiel odpisov v sume 58.594 € znížil koncoročný stav roka 2013 s hodnotou 341.824 € o 17%,

- dane a poplatky – pozostávajú hlavne z výdavkov na úhradu daní podľa zákona o miestnych daniach a z poplatkov určených pre štátne organizácie. Náklady tohto zoskupenia pravidelne zdviňajú svoju úroveň a uvedený princíp nájdeme aj vo výsledných sumách aktuálneho roka, ktorý predchádzajúce obdobie prekonal o 12%. Náklady roka 2013 vo výške 55.044 €, vzrástli na sumu 61.792 € v roku 2014,

- zostatková cena predaného dlhodobého majetku a materiálu – položka prevažne s najmenším objemom z hospodárskej činnosti a opakovane naviazaná na predaj základného stáda hovädzieho dobytku v súvislosti s jeho brakovaním. Náklady v sume 25.067 €, zostali na úrovni nákladov roka minulého vo výške 86% (r. 2013 = 29.283 €),

- ostatné náklady na hospodársku činnosť - posledná sledovaná časť nákladov hospodárskej činnosti. Predstavuje náklady na poistenie majetku, zvierat a plodín, členské príspevky právnickým osobám, ktorých je družstvo členom, dary, pokuty a penále, manká a škody. Finálny stav účtu aktuálneho roka – 36.793 €, zvýšil zostatok predchádzajúceho roka – 30.695 €, o 6.098 € (20% rast).

Náklady na finančnú činnosť svojim objemom zasahujú iba okrajovo do celkového súčtu nákladov. Príslušné účty evidujú záznamy na nákladových úrokoch, na poplatkoch bankám a kurzových stratách, v spoločnej hodnote 3.842 €. Rok 2013 vyčíslil zostatok v nižšej sume – 2.786 €.

Daň z príjmov má osobitné umiestnenie v štruktúre nákladových dát, sleduje sa samostatne a v závere bilancie. Aj v tomto roku vyčíslujeme obe zložky dane z príjmov – splatnú so sumou 12.275 € a odloženú – vo výške 1.305 €. Daň z príjmov sa zaradila k nákladom, ktoré znížili hodnoty roka minulého, a to aj v značnej miere – pokles o 38%, zo sumy 22.060 € v r. 2013, na aktuálnych 13.580 € v analyzovanom roku.

5.3. Výnosová časť

V okruhu výnosov zaznamenávame menší rozsah členenia a výskytu výnosových prípadov. Kľúčovými sú opakovane položky tržieb z predaja vlastných výrobkov, ktoré sa tvoria v rastlinnej a živočíšnej výrobe. V bilancií aktuálneho roka nazhromaždili 75% podiel zo všetkých výnosových zložiek. Zvyšok podielu pripadá ostatným komponentom výnosov v intervale 1 – 15%.

Sumárna hodnota konečného stavu výnosov – 2.370.635 €, zaostala za účtovným obdobím predchádzajúceho roka o 84.381 € (r. 2013 = 2.455.016 €), pokles o 3,4%. Na medziročnom poklese sa zúčastnili v rozhodujúcej miere tržby z predaja výrobkov rastlinnej výroby vzhľadom na pokles ich nákupných cien. Naopak progresívny trend zaznamenala zmena stavu vnútroorganizačných zásob a ostatné výnosy z hospodárskej činnosti, ktoré posilnili a prekonal stav minulého roka, čím tlmiли závažný schodok z tržieb za predaj rastlinných komodít.

Kategórie výnosov a ich číselné hodnoty:

- tržby z predaja vlastných výrobkov – sú považované za prioritnú kategóriu výnosov v činnosti účtovnej jednotky, s priamym vplyvom na charakter a výšku výsledku hospodárenia družstva. Formujú sa z predaja rastlinných produkcií, kravského mlieka a zvierat. Celoročný úhrn tržieb vo výške 1.776.695 €, stačil iba na 89% úroveň roka predchádzajúceho – (r. 2013 = 1.985.488 €). Z hľadiska pôvodu vzniku, opakovane sa relevantná časť tržieb tvorí z činnosti rastlinnej výroby v 80% podiele (1.428.638 €) a 20% podiel zostáva na činnosť živočíšnej výroby (348.057 €). Údaj o medziročnom vývoji tržieb z uvedených činností má nerovnaký charakter. Tržby za výrobky živočíšnej výroby vzrástli o 3%, ale tržby za rastlinné komodity = 1.428.638 €, dosiahli iba 87% hodnoty roka 2013 (1.647.756 €), čo prináša mínusový rozdiel v sume 219.118 €. Výpadok tržieb sa viaže na znehodnotenie nákupných cien tržných plodín v porovnaní s ich hladinou v predchádzajúcom období, najmä pri zrnovej kukurici, jačmeni sladovníckom, slnečnici a repke ozimnej,

Podiel činností na celkových tržbách za vlastné výrobky a služby:

činnosť	ROK 2014		ROK 2013		index	2014/2013
	podiel (%)	€	podiel (%)	€	%	€
Rastlinná výroba	77	1428638	81,5	1647756	87	↓ 219118
Živočíšna výroba	19	348057	17,0	337732	103	↑ 10325
Výrobky spolu	96	1776695	98,5	1985488	89	↓ 208793
Služby	4	73673	1,5	35971	205	↑ 37702
Spolu	100	1850368	100,0	2021459	91,5	↓ 171091

- tržby z predaja služieb – vznikajú z činnosti technického úseku, závodnej kuchyne a bytových domov. Výsledný stav tržieb – 73.673 €, nadobudol dvojnásobný objem roka 2013 = 35.971 €, zásluhou nárastu tržieb za kombajnový zber obilnín a za výkony sušičky pri sušení zrnovej kukurice,

- aktivácia – spoločná hodnota vytvorená z činnosti služieb, materiálu a zvierat v sume 86.318 €, s 15% rastom oproti roku minulému (r. 2013 = 75.151 €). Hlavný účinok zlepšenia výsledného stavu (↑ o 10.815 €), pochádza z aktivácie vyššieho počtu zvierat,

- tržby z predaja majetku a materiálu – kategória výnosov využívaná v malej miere, aj v malých objemoch, zväčša s nepatrným podielom na celkových výnosoch a tvorená hlavne z predaja základného stáda hovädzieho dobytku pri jeho vyradení z chovu. Spoločná suma 22.360 €, predstavuje iba 0,94 % výnosov analyzovaného roka (r. 2013 = 26.125 €),

- ostatné výnosy z hospodárskej činnosti – v našej bilancii evidujú v rozhodujúcom objeme dotačnú pomoc so záverečným súčtom 360.010 €. Zvyšné prípady tohto súboru pridali čiastku 4.046 €. Spojenie uvedených čiastkových údajov vytvára výsledný stav 364.056 €, ktorý stav minulého obdobia prečísľil o 14% (r. 2013 = 319.568 €),

- zmeny stavu vnútroorganizačných zásob – sa kumulujú z nedokončenej, teda rozpracovanej rastlinnej výroby, z výrobkov vlastnej produkcie a z mladých zvierat účtovaných v zásobách. Vo výsledku analyzovaného roka dosiahli kladný a rastový stav. Zostatok roka predchádzajúceho = 11.304 €, sa zvýšil o 35.197 €, na aktuálny stav 46.501 €.

Doteraz predstavené skupiny výnosov sú súčasťou hospodárskej činnosti, podľa určenej štruktúry jednotlivých okruhov výsledku hospodárenia a naplnili 99,96 % všetkých výnosov.

Finančná činnosť zobrazuje iba jedinú informáciu, ktorá vyčísluje stav výnosových úrokov, vo výške 1.032 €, (r. 2013 = 1.409 €). Opakovane sa tak preukazuje, že finančná činnosť má bezvýznamný dosah na tvorbu výsledku hospodárenia v družstve.

Záverečný súhrn o vývoji a stave výnosových komponentov hovorí o poklese koncoročných zostatkov o 3,4% oproti predchádzajúcemu obdobiu. Nie každá položka výnosov prispela zníženými hodnotami, ako napríklad ostatné výnosy z hospodárskej činnosti, ktoré posilnili výnosy o 44.488 € (vzrástli o 14%) a zmena stavu vnútroorganizačných zásob narástla o 35.197 € (štvornásobné zvýšenie). Markantný dosah však preukázali chýbajúce tržby z predaja vlastných výrobkov rastlinnej produkcie v objeme 219.118 € = 13% pokles oproti r. 2013. Aj napriek tejto významnej zmene, tržby za predaj vlastných výrobkov majú naďalej primárnu úlohu v škále výnosov svojim 75% podielom na všetkých výnosoch (r. 2014 = 1.776.695 €). Ďalšie miesto, ale s výrazne slabšou pozíciou, patrí ostatným výnosom z hospodárskej činnosti, v aktuálnej výške 364.056 € a 15% podielom. Spoluúčasť zostávajúcich kategórií výnosov dopĺňa celok v intervale 0,04 – 3,6 %.

6. Výsledky stredísk

Účtovná jednotka v analyzovanom období zabezpečovala výrobné procesy v nezmenených organizačných, riadiacich a technologických štruktúrach. Podnikateľská aktivita prebieha podľa svojho charakteru v dvoch hlavných celkoch – na stredisku rastlinnej výroby a na stredisku živočíšnej výroby. Potreby a fungovanie týchto činností nadväzuje na obslužné strediská sústredené v technickom úseku, pomocných činnostiach, skladoch a vlastnom stravovacom zariadení. Sociálny program minulého obdobia pokračuje v činnosti strediska bytového hospodárstva, s tromi bytovými domami a uzatvára vnútornú schému sledovania činností.

Najrozsiahlejšia činnosť – rastlinná výroba, produkuje aj najdôležitejší výsledok. Stredisko ukončilo rok s kladným výsledkom hospodárenia vo výške 430.044 €. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa hodnota zisku znížila o 155.511 € (r. 2013 = 585.555 €). Stredisko živočíšnej výroby zlepšilo výsledok roka predchádzajúceho o 47.453 €, zo záverečnej hodnoty strata 290.926 €, na aktuálnu stratu 243.473 €.

Tendenciu znižovania záporného výsledku hospodárenia preukázal technický úsek spolu so skladovými činnosťami. Úroveň straty aktuálneho roka – 155.152 €, vznikla medziročnou úsporou v sume 67.457 € (30% pokles), z hodnoty roka 2013 – strata 222.609 €.

Efektívnejšie hospodárili aj činnosti s malým vplyvom na kumuláciu výsledkov, a to vlastné stravovacie zariadenie a bytové činnosti. Záporný výsledok roka 2013 vo výške 1.254 €, hodnotený rok obmedzil o 20%, na koncoročný stav – strata 1.001 €.

6.1. Rastlinná výroba

Nevyhnutným predpokladom získavania rastlinnej produkcie v rámci každého technologického postupu v poľných podmienkach, sú optimálne vlhové, teplotné a veterné podmienky prostredia. Ich účinok a trvanie nemá iba primárny – priamy dosah na vegetáciu, ale sekundárne tieto prvky zasahujú do životných cyklov škodlivých činiteľov, ako sú choroby a škodcovia, ktoré svojim kalamitným výskytom redukujú založené porasty.

Optimálny prejav poveternostných prvkov pri zakladaní jesenných porastov repky a pšenice umožnil kompletne vzídenie osiva a dobre zapojené plochy. Do zimného obdobia vstúpili vo výbornej forme a v požadovaných parametroch. Po skončení suchej a teplej zimy, hodnotenie časti porastov už nevyznelo tak optimisticky a spokojne. Atypický priebeh zimy výdatne podporil populáciu hraboša poľného, ktorého účinkovanie v porastoch ozimín a lucerny, po ukončení žatevných prác bolo vyhodnotené ako kalamitný stav. Nadpriemerné teploty a minimálne zrážky zimného obdobia, dovolili netradične skorý začiatok poľných prác – už v polovici februára (prihnojovanie porastov repky ozimnej a pšenice). S malým odstupom nasledovala sejba jarného jačmeňa v čase 26. februára až 2. marca, kedy bol ukončený celý osev jačmeňa. Rovnako teplotne nadpriemerný marec a apríl, doslova vnucovali začať sejby ostatných jarín v skorých termínoch. Tento trend skorých vstupov do poľných prác potvrdzuje tiež osev kukuríc, ktorý v našich podmienkach uzatvoril jarné osevy plodín a ktorý bol zavŕšený 17. apríla. V rozhodujúcom období formovania porastov a tvorby plodov – teda v II. štvrtroku, naše produkčné územie ležalo v zrážkovom tieni. Účinok tohto vplyvu bol zrejmý – nezastaviteľná expanzia populácií hraboša poľného, skoršie dozrievanie, nižšie hmotnosti zŕn a v závere redukované produkcie plodín letného zberu. Začiatok žatevných prác – 28. jún, je druhý najskorší termín žatvy posledných rokov (druhý, po najsuchšom roku 2003).

Žatevné práce opakovane prerušili z hľadiska objemu nevýznamné zrážky, avšak významne znížili kvalitatívne parametre pšeníc. Častejšie sa dažde a búrky začali objavovať v auguste a v poslednej tretine roka, hlavne v septembri, kedy zrážky dobiehali zameškané úhrny rozhodujúcej časti roka, komplikovali a odsúvali agrotechnické úkony do neskorších jesenných termínov, a tak znižovali kvalitu nepozberaných porastov.

Konečný účinok vplyvu počasia na analyzovaný pestovateľský ročník, či už primárny alebo sekundárny, prináša významný – negatívny zásah do každej z pestovaných plodín. Postih sa prejavil ako na strane množstva, tak aj na kvalitatívnych zložkách produkcie. Hoci úrody tržných plodín dosiahli priemer alebo vyššie hektárové úrody ako priemer úrod posledných troch rokov, porasty naznačovali ešte lepšiu výkonnosť. Príkladom môžu byť plodiny ako cukrová repa, ktorá kompletnými porastmi mierila k maximálnej úrode, avšak nedostatočné vlhové pomery počas hlavnej vegetačnej doby ovplyvnili hmotnosť buľvy a zároveň celú výslednú produkciu. Ďalšou plodinou s podobným priebehom rázneho zníženia produkcie je pšenica, pri ktorej na štvrtine zberovej plochy sme pozberali úrodu v rozmedzí 3,5 – 3,8 t.ha⁻¹, zásluhou hraboša poľného, na nenapadnutých plochách sme zberali od 5,1 – 8,2 t⁻¹. Pri kvalitatívnych ukazovateľoch sa zhoršili parametre sklovitosti pri

tvrdkej pšenici, pri obsahu N-látok pri tvrdej a mäkkej pšenici, čím sme mohli predávať iba krmnú kvalitu. Rovnako slnečnica nedosiahla štandardný obsah tukov (37-41% oproti – 44%) a cukrová repa štandardnú cukornatosť (15,2% oproti 16%).

Dopestované priemerné ha úrody plodín určených pre trh (t.ha⁻¹)

trhová plodina	r. 2014		ø 3 rokov 2011-2013	r. 2013		doterajšie maximum	rok
		% ø rokov 2011-2013			% ø rokov 2010-2012		
pšenica ozimná	5,57	101	5,46	6,25	128	7,11	2008
jačmeň jarný	5,40	103	5,25	5,60	120	6,50	2008
kukurica zrno	10,74	135	7,97	6,81	79	11,72	2009
kukurica osivo	3,59	94	3,82	3,01	87	4,685	2008
slnečnica ročná	3,07	96	3,19	3,69	121	3,76	2009
repka ozimná	4,16	119	3,50	4,33	138	4,33	2013
cukrová repa	74,19	111	66,96	71,06	99	87,02	2010

Záverečný proces finalizácie rastlinných komodít určených pre umiestnenie na trhu alebo na predaj priamo spracovateľovi, má fundamentálny vplyv na úspešnosť výrobných procesov každej dopestovanej produkcie. Len pri dvoch plodinách – cukrovej repe a osivovej kukurici, poznáme aj nákupnú cenu pri predaji v čase zakladania porastov. Pri zvyšných plodinách sa cena dotvára na začiatku zberových prác a mení sa v závislosti od vývoja množstva jednotlivých komodít v čase žatevného obdobia a od burzových správ o zberoch v rozhodujúcich krajinách pre konkrétne plodiny. Ceny sú nestále, veľmi premenlivé v krátkych časových obdobiach a nemožno sa spoliehať na ich dostatočnú výšku, ktorá by zabezpečila pokrytie nákladov vložených do jednotlivých technologických postupov pestovaných plodín. Tento model cenotvorby sa naplno rozvinul v hodnotenom roku, ako dôsledok pokračujúceho pádu cien, ktorý začal výrazným tempom v predchádzajúcom roku. Prvenstvo v prepade cien opäť získala kukurica na zrno, druhý krát za sebou, ktorá pri našom predaji v apríli z fakturovanej ceny 165 €·t⁻¹ klesla na 51% tejto ceny, pri predaji novej úrody v októbri, teda predávali sme za 84,52 €·t⁻¹. Porovnanie priemerných ročných cien tejto komodity, má kľúčovú zmenu. Priemerná cena roka 2013, s hodnotou 160,96 €·t⁻¹, spadla na hodnotu 110,60 €·t⁻¹, v roku 2014 a to predstavuje 32% medziročné zníženie nákupnej ceny kukurice na zrno. Výraznú medziročnú stratu ceny zaznamenal sladovnícky jačmeň v 27% rozdiel. V aktuálnom roku sme jačmeň speňažili v priemernej cene 155,31 €·t⁻¹, avšak rok predchádzajúci jednotlivé nákupné ceny predajov nazhromaždili priemernú cenu vo výške 210,67 €·t⁻¹.

Dvojciferné zníženie nákupnej ceny evidujeme aj pri slnečnici – v medziročnej diferencii 12%. Priemerná cena predaja 297,09 €·t⁻¹ v predchádzajúcom roku, sa zredukovala na sumu 260,29 €. Lepšie hodnotenie nákupných cien nenájde ani pri ostatných plodinách, ako sú pšenica mäkká, pšenica tvrdá a repka ozimná, pri ktorých sa prejavili medziročné cenové odchýlky mínusovým smerom v intervaloch 2,5 – 7 %. Pozitívne však nemôžeme, pri analýze cien, hovoriť ani o plodinách, pri ktorých cenová úroveň zostala na úrovni roka predchádzajúceho. Ich znehodnotenie vyvolali nižšie kvalitatívne parametre akou je cukornatosť pri cukrovej repe (↓ ceny o 18,6%) a vyššia úroda nad stanovený limit u osivovej kukurice, s tým spojená nižšia nákupná cena (↓ o 2,5%) oproti minuloročným údajom.

Záverečné zhodnotenie trhových a realizačných cien v analyzovanom roku má spoločnú charakteristiku, ktorá neprináša očakávaný úžitok a profit z výrobných procesov. Ceny všetkých plodín určených na predaj poklesli v intervale 2,5 – 32%, v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Plodina	Priemerná nákupná cena za t. (€)			Intervaly nákupných cien (€)	
	2014	2013	% 14/13	r. 2014	r. 2013
pšenica ozimná	187,41	192,13	97,5	155-180 M/205T 130-151, 75M/210-249T	235-210 160-148 / 238-205 (T)
jačmeň jarný	155,31	210,67	73,7	180 150-161	- 198 -205/236,5 osivo
kukurica zrno	110,60	160,96	68,7	165 84,52 - 110	205 - 175 117 - 148
kukurica osivová	692,12	710,00	97,5	710/610 nad 3 t.ha ⁻¹	710
repka ozimná	347,30	373,24	93,1	370 - 310	425 - 340
slnečnica ročná	260,29	297,09	87,6	280 - 270	300 - 284
cukrová repa	23,60 29,20 (doplatok)	28,99 39,14 (doplatok)	81,4	26,29 zákl.cena, skut.23,60 x	26,29zákl.cena,skut. 28,989 x

6.2. Živočíšna výroba

Stredisko živočíšnej výroby pokračuje v chove hovädzieho dobytku so zameraním na trhovú produkciu mlieka. Dlhodobo pretrváva nevhodné prostredie pre všetky oblasti živočíšnej produkcie, hlavne cenové ohodnotenie výstupov tejto činnosti vo forme mlieka, mäsa alebo živých zvierat, nepokrýva výrobné náklady. Dosiahnuté výsledky sa tak prejavujú zápornými hodnotami. V tomto rámci sa nachádza aj výsledok družstva z činnosti živočíšnej výroby. Výsledná suma – strata 243.473 €, zmiernila výsledok predchádzajúceho roka o 47.453 € (r. 2013 = - 290.926 €). K obmedzeniu straty prispeli hlavne výnosy, zastúpené tržbami z predaja mlieka, zvierat, služieb a tiež dotačné prostriedky. Menšiu, takmer tretinovú účasť zníženia straty, zaobstarali ušetrené externé náklady, najmä spotreba nakúpených krmív. Vývoj nákupnej ceny za surové kravské mlieko sprevádzal pravidelný mesačný pokles, ktorého výsledkom je 12,3 % oslabenie ceny mesiaca februára oproti decembru hodnoteného roka. Nákupná realizačná cena mlieka v roku 2014 dosiahla priemernú výšku 33,14 € 100 l⁻¹, čo síce medziročne znamená nárast ceny o 1,4%, ale táto cena bola cenou v roku 2007. Pozitívne na výslednú ročnú cenu mlieka pôsobila aj kvalita predávaného mlieka, keďže celoročná dodávka bola zaradená v I. triede a bez denných neštandardov. Základná cena mlieka nemusela byť preto krátená.

Porovnanie produkčných ukazovateľov ukazuje na vyrovnaný stav s predchádzajúcim rokom. Zhoda sa prejavuje v počte kráv (153 ks – priemerný stav), vo výrobe mlieka – 1.082.220 litr. (r. 2013 = 1.082.734 litr.) a tiež v ročnej mliekovej úžitkovosti kráv s hodnotou 7.094 litr. mlieka na kravu (rok 2013 = 7.096 litr.).

Strata z chovu hovädzieho dobytku, zo spoločnej straty živočíšnej výroby činí 95%, v číselnom tvare = 231.074 € (r. 2013 = 279.612 €). Zvyškových 5% straty, v sume 12.399 €, evidujeme z neaktívneho chovu ošípaných, kde výsledok vzniká z nákladov na odpisy stavieb slúžiacich na ustajnenie ošípaných.

6.3. Činnosti technického úseku

Vnútroorganizačné účty sledujú jednotlivé pracovné činnosti, ktoré realizujú výkon rastlinnej a živočíšnej výroby prostredníctvom stredísk technického úseku. Uskutočnená práca slúži zároveň ako výnos pre svoje stredisko, a ako náklad pre stredisko, ktoré prácu prijme, v rovnakej výške, čím vzniká výsledný neutrálny vplyv na konečný stav.

Zložky zaradené vo vnútroorganizačnom režime, teda mechanizácia, sklady a pomocné činnosti ukončili hodnotený rok zápornou sumou vo výške – 155.152 €. Pokles straty o 67.457 € (r. 2013 = 220.609 €), oproti predchádzajúcemu obdobiu priniesli ukončené odpisy strojov a zariadení.

Strediská nevýrobných činností – vlastné stravovacie zariadenie a bytové hospodárstvo, majú doplnkový charakter ku hlavnej činnosti. Teda aj ich koncoročný výsledok – strata – 1.001 €, má vedľajší vplyv (výsledok r. 2013 = - 1.254 €), na celkový výsledok hospodárenia.

7. Členská základňa

Zmeny a pôsobenie časového faktora účinkuje tiež v adresári spoločníkov. Pokles členov družstva v hodnotenom roku sme zaznamenali v súvislosti s prirodzeným úbytkom – ubudli štyria členovia. V zozname členov ku konca analyzovaného roka nachádzame 102 osôb (r. 2013 – 106 členov). Vnútna štruktúra evidencie členov sleduje vývoj členskej základne v závislosti od vzťahu k pracovnému pomeru k družstvu. Ku koncu roka 2014, sedemnást členov družstva vykonávalo aj pracovnú činnosť. Zostávajúca časť členskej základne 85 členov (83%), pôsobí ako členovia družstva bez pracovného vzťahu k družstvu.

II. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Účtovná jednotka predpokladá v budúcnosti zotrvať vo výrobnéj činnosti v rovnakom rozsahu ako v roku analyzovanom (počty zamestnancov, výmera poľnohospodárskej pôdy, priemerné stavy zvierat).

III. Návrh na usporiadanie výsledku hospodárenia a rozdielu vzniknutého v odloženej dani z dôvodu zmeny sadzby dane z príjmov

Výsledok hospodárenia účtovného obdobia kalendárneho roka 2014: zisk vo výške 30.417,52 €. Predstavenstvo družstva predkladá členskej schôdzi návrh na usporiadanie výsledku hospodárenia v nasledujúcom členení:

20 % = 6.083,50 € - prídel do rezervného fondu krytie strát družstva v budúcnosti
80 % = 24.334,02 € - prídel do rezervného fondu na nákup poľnohospodárskej pôdy
- areál družstva, nákup ornej pôdy v extraviláne

IV. Udalosti po skončení účtovného obdobia

Pre daný okruh informácií účtovná jednotka nemá náplň

V. Náklady na činnosť v oblasti výskumu a vývoja

Pre daný okruh informácií účtovná jednotka nemá náplň

VI. Nadobúdanie finančného majetku podľa § 22 o účtovníctve

Pre daný okruh informácií účtovná jednotka nemá náplň

VII. Údaje podľa osobitných predpisov (z. 34/2002 Zb.)

Pre daný okruh informácií účtovná jednotka nemá náplň

VIII. Existencia organizačnej zložky v zahraničí

Pre daný okruh informácií účtovná jednotka nemá náplň

IX. Emitovanie cenných papierov pre obchodovanie na regulovanom trhu

Pre daný okruh informácií účtovná jednotka nemá náplň